

Jerusalem

Utrikesdepartementet

Consulate General of Sweden
Johan Schaar
+972 54 768 9001

Remiss av Policyramverk för det svenska utvecklingssamarbet

Sammanfattning

Generalkonsulatets utgångspunkt är att Agenda 2030 i sin helhet är tillämplig också i konfliktmiljöer, att den där inte begränsas till mål 16, och att det mångdimensionella fattigdomsperspektivet är en utgångspunkt också i dessa miljöer. Generalkonsulatet ger specifika kommentarer kring sviktande stater och globala förändringar, särskilt miljö och klimat; migration inom länder; vikten av att angripa mental ohälsa; skyddsbehovet inom humanitärt bistånd; utvecklingseffektivitet i konfliktländer; intern samverkan samt hur lärande kan främjas inom ramen för biståndshanteringen.

4. Utvecklingssamarbetets tematiska inriktning

Fredliga och inkluderande samhällen

Policyramverket framhåller att sviktande och konfliktdrabbade stater är särskilt sårbara för globala utmaningar, inklusive klimatförändringar och miljöförstöring. Slutsatsen är att det konfliktförebyggande arbetet därför är viktigt för att uppnå de globala målen.

Trots uppenbara svårigheter är det är önskvärt att metoder och angreppssätt utvecklas som gör det möjligt att konstruktivt arbeta med effekterna av globala utmaningar i dessa stater i närtid, att inte vänta på att konflikter upphör. Möjligheter finns t ex genom en bättre samverkan mellan utvecklings- och humanitärt bistånd, liksom i mer stabila mikromiljöer där långsiktigt arbete är möjligt.

Migration och utveckling

Detta avsnitt handlar uteslutande om migration mellan länder, trots att merparten av all migration sker inom länder – som säsongsmigration och migration från landsbygd till städer. Enligt IOM omfattar migration inom ett lands gränser ca 3 gånger så många människor som migration över gränser. Både intern och internationell migration är en viktig anpassningsåtgärd och sprider risker för fattiga hushåll genom att de kan delta i flera ekonomiska system.

Betydelsen av arbetskraftens sociala, yrkesmässiga och geografiska mobilitet för ekonomisk utveckling berörs kortfattat i avsnittet Inkluderande ekonomisk utveckling. Men utvecklingssamarbetet har anledning att mer specifikt uppmärksamma intern migration som en viktig del av samspelet mellan migration och utveckling, dels genom dess ekonomiska dimension, men också för att det finns en social dimension och ofta en MR-problematik knuten till interna migranter, som i flera länder har en osäker rättslig ställning bortan från hemorten och inte kommer i åtnjutande av sociala tjänster som utbildning och hälsovård.

Jämlik hälsa

Detta avsnitt berör inte alls mental ohälsa, som enligt WHO är ett globalt hälsoproblem. I utvecklingsländer är ofta mental ohälsa svårt stigmatiserande och handikappande, samtidigt som mycket begränsade resurser för förebyggande och kurativa insatser avsätts av regeringar och biståndsaktörer. Inte minst i konfliktmiljöer och bland flyktingar kan osäkerhet och bristen på handlingsalternativ utlösa depressioner och andra psykiatriska tillstånd. Mental ohälsa som utvecklingsproblem bör ges särskilt utrymme i Policyramverket.

5. Humanitärt bistånd

Avsnittet pekar på de snabbt ökande humanitära behoven och alltmer komplexa kriser, där ökat ifrågasättande av humanitära principer och internationell humanitär rätt är växande problem vilket sammantaget kräver ”nya svar”. Det finns skäl att lägga ännu mer tonvikt vid den totala brist på respekt för folkrätten och de brutala övergrepp vi sett i flera konflikter på senare tid. Skyddsbehoven är mycket stora och kräver aktivt och innovativt arbete vad gäller metoder,

biståndsaktörernas ansvar och hur det internationella samfundet kan ge ökat stöd.

6. Centrala principer och utgångspunkter i svenskt utvecklingssamarbete

Samverkan och synergier inom utvecklingssamarbetet

Policyramverket framhåller Sveriges stora möjligheter till påverkan genom samstämmt arbete på landnivå, inom EU och i relation till de multilaterala organisationerna. I flera konfliktpåverkade länder finns också en tydlig säkerhetspolitisk dimension där biståndet har en uppenbart politisk innebörd, dit hör Palestina. På Generalkonsulatet verkar vi för att uppnå en aktiv samverkan och samstämmighet mellan vårt agerande i Palestina och på andra arenor där andra delar av vårt eget system spelar viktiga roller – Tel Aviv, Stockholm, Bryssel, Genève, New York. Det kan finnas skäl att också lyfta denna speciella aspekt på samverkan och synergi inom utvecklingssamarbetet.

Utvecklingseffektivitet och ägarskap

Policyramverket framhåller de välkända principerna om utvecklingseffektivitet och vikten av att i "normalfallet" använda ländernas egna strategier, planer och system i det bilaterala utvecklingssamarbetet. Det finns skäl att närmare beröra de svaga stater och konfliktländer där regeringen har beslutat om strategier för utvecklingssamarbete, t ex Palestina och Syrien, som inte deltar i *New Deal* och där det kan vara svårt att använda nationella system p g a brister i institutioners legitimitet eller former för ansvarsutkrävande, samtidigt som det i sådana länder är särskilt angeläget att främja ägarskap och bidra till att stärka och utveckla de nationella institutioner som har legitimitet. De multilaterala institutionerna och civilsamhällets roll blir här särskilt viktiga. Policyramverket bör ge mer vägledning i dessa fall.

Resultat, lärande och erfarenhetsredovisning

Policyramverket betonar vikten av lärande och erfarenhetsåterföring för att kontinuerligt förbättra utvecklingssamarbetet. Ländernas egna system för uppföljning och utvärdering ska därför stärkas. Vad gäller de

svenska myndigheternas egen biståndshantering har dock de senaste årens starka betoning på riskbedömning och riskhantering inneburit en förskjutning av arbetet till inledande och förberedande processer, dvs till fasen före beslut om en insats. Rådande incitamentssystem har förstärkt den tendensen inom biståndsförvaltningen. Alltför lite tonvikt har lagts vid att skapa incitament för uppföljning, erfarenhetsåterförning och lärande, vilket särskilt i komplexa miljöer har visat sig vara en förutsättning för att anpassa insatser till en svårförutsägbar och föränderlig verklighet, dvs för ett bistånd av hög kvalitet. Reformarbetet i den riktningen inom t ex den brittiska biståndsförvaltningen – *Doing Development Differently* – har ännu ingen tydlig motsvarighet i Sverige. I en tid där globala trender, inte minst klimatförändringarna, skapar en fundamental osäkerhet om utvecklingslinjerna, finns det skäl att Policyramverket ger vägledning om att skapa incitament för lärande.